

מועד ניסן תשפ"ג

בס"ד

בחינה בהלכות מקוואות

כ"ט אדר תשפ"ג

הנחיות לנבחן:

- יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
- אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
- יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
- שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
- לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
- חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה. חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
- חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה. חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

- נטל אדם מלוא חופניו מי גשמים והטילם למקווה החסר משיעור ארבעים סאה.
 - מהו גדר הפסול?
 - מהו שיעור מים הפוסל?
 - באופן שהטלת המים הייתה שלא בכוונה, האם המקווה ייפסל?
- באר את הדין ונמק את הבדלי הדינים, באופן שאדם הניח דבר המקבל טומאה או פשוטי כלי עץ, לצורך:
 - הבאת מי גשמים לתוך בור הטבילה.
 - הבאת מי מעיין, לתוך בור הטבילה.
 - המשכת מים שאובים, לתוך בור הטבילה.
 - שיפור זרימת מי מעיין הנוטף טיפין טיפין.

עמוד 1 מתוך 3

3. כתב השו"ע: "אין הכלי חשוב לפסול המים שבו, אלא אם כן יתמלא לדעת". באר – האם פעולת האדם תוגדר כפעולה מ"דעת" באופנים הבאים:
- א. הנחת כלי תחת הצינור או בחצר, פרט את דעות הרא"ש והרמב"ם ופסיקת השו"ע.
 - ב. הנחת כלי על פתחו של מעיין.
 - ג. הנחת כלי, בשעת קישור עבים, בראש הגג ע"מ לנגבו.
 - ד. הגבהת כלי, שהונח בחצר בשעת פיזור עבים, בכדי לערות את המים לתוך המקווה.
4. כיצד ביארו הראשונים את דברי רבין שאמר בשם ר' יוחנן "שאוּבָה שהמשיכוה כולה כשרה"? באר גם, הלכה למעשה - מהו שיעור המים השאובים אשר ניתן להמשיכם לתוך מקווה? פרט!
5. תוספתא מקוואות: "אם היה הסילון כפוף כל שהוא – פוסל". מתנני כלים: "הטהורים שבכלי חרס- הסילונות, אעפ"י שכפופים ואעפ"י שמקבלים".
- א. כיצד ביארו הראשונים את הסתירה שבין התוספתא למשנה בכלים?
 - ב. האם, ומדוע, יש מקום לחשש- שמא במהלך השנים נרקב חלק כל שהוא מן הסילון ונוצרה גומא? כיצד פסק הרמ"א להלכה?
 - ג. גומא בסילון הפוסלת. מדוע פסול? הרי ממקום הגומא ועד נפילת המים למקווה- ישנה המשכה.
6. באר את האופנים השונים בהם ניתן להכשיר מקווה שכולו מים שאובים או שנפסל בג' לוגין מים שאובים? פרט 4 אופנים!
7. שני מקוואות, אחד יש בו 40 סאה ואחד יש בו 19 סאה. באר את הדין במקרים הבאים:
- א. ירד טמא (בטומאה מדאוריתא או מדרבנן) וטבל באחד מהם, ואין ידוע באיזה מהם טבל.
 - ב. נפלו ג' לוגין מים שאובים לאחד מהם, ואין ידוע לאיזה מהם.
8. מקווה מי גשמים או מעיין, שהתייבש בקיץ, ושפכו לבור שעל-ידו, מים שאובים, ומתוך כך התמלא הבור שהתייבש. האם ניתן לטבול בו?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. בביקורת כשרות המקווה, נמצא שגודל הנקב המשיק בין בור ההשקה לבור הטבילה, אין בו כשיעור שפוח"נ. באר, מהם הצדדים להתיר או לאסור? פרט, באופן שיש רק בור השקה, ובאופן שיש גם בור זריעה.

10. באר את דיני הטבילה, במקומות הבאים:

- א. נחל אכזב.
- ב. מקווה שידוע שרובו נעשה בכשרות וספק על מיעוטו.
- ג. מקווה שנעשה כולו משלג שהובא בכלי לא נקוב.

11. האם ניתן לטבול במקווה בעת פעולת המשאבה (הפועלת לריקון בור הטבילה ממימיו)?

12. במהלך עבודת חציבה בעיר צפת, התגלה מעיין מים נובעים. מאחר וקרקע המעיין היא בוצית, ע"כ הוחלט להכשיר מקום סמוך למעיין לצורך טבילה. באר:

- א. האם בבואו לנקות את מקום הטבילה החדש, תוך כדי נטילה ממי המעיין בכלי - יש להחמיר ולנקב את הכלי?
- ב. האם מקום הטבילה החדש יהיה כשר לטבילה גם היכא שקדמו ג' לוגין מים שאובים למי המעיין?

בהצלחה

עמוד 3 מתוך 3